

กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
Efficiency Academic Administration Strategies in Schools
under the Jurisdiction of Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary
Educational Service Area Offices

เกียรติศักดิ์ สาสุทธิ์¹

Kiattisak Sasut¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ 2) พัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ และ 3) ประเมินกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี กรอบแนวคิดของงานวิจัยนี้ได้สร้างขึ้นโดยประยุกต์แนวคิดกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการและทฤษฎีการวางแผนยุทธศาสตร์ ของ Boston Model ประชากรเป้าหมาย คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ครูวิชาการศึกษานิเทศก์ จำนวน 60 คน, ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 30 คน และใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามการสนทนากลุ่ม และการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ .87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ มี 6 กลยุทธ์ คือ (1) กลยุทธ์เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา (2) กลยุทธ์พัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพนักเรียน (3) กลยุทธ์พัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาและสภาพแวดล้อม (4) การส่งเสริมการนิเทศการศึกษาพัฒนาวิชาการ (5) กลยุทธ์พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ และ (6) กลยุทธ์ประเมินผลพัฒนาวิชาการ 2) การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพพบว่า กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา มีความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ผลการประเมินกลยุทธ์การ

¹ นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี

บริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ พบว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ, ที่มีประสิทธิภาพ

Abstract

The research purposes were: (1) to study the efficiency academic administration strategies, (2) to develop the efficiency academic administration strategies, and (3) to assess the efficiency academic administration strategies. This was the mixed methods research. The conceptual framework of this research was created by applying the concept of academic administration strategies and strategic planning theories of the Boston Model. The target population was the school directors, small school administrators, academic teachers, and educational supervisors; the sample group was the 60 personnel; the 30 of experts and qualified person; and selected by the purposive sampling method. The research instruments were the interview form, questionnaire, focus group, and the rightness and feasibility assessment; the reliability of whole questionnaire .87. The analysis statistics for quantitative data were the mean, and standard deviation; for the qualitative data was the content analysis.

The research finding were:

1. the efficiency academic administration strategies consisted of the six strategies were (1) the strategies to enhance the efficiency of education administration, (2) the strategies for developing learning management towards student quality, (3) the strategies for developing innovative media and educational technologies, (4) the strategies for promoting educational supervision and academic development, (5) the strategies of academic cooperation network development, and (6) the strategies of academic development assessment.

2. the efficiency academic administration strategies found the academic administration strategies in schools under the jurisdiction of Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Offices found the overall benefit was at a high level;

3. the assessment results of the efficiency academic administration strategies found the appropriate, possibility and usefulness were at a high level.

Keywords: Efficiency Academic Administration Strategies

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) ได้กำหนดให้ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาคนทุกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล อนุรักษ์ ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) และกำหนดลักษณะของคนไทยและสังคมไทยที่พึงปรารถนาไว้ว่า คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นพลเมืองที่มีวินัยตื่นรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดชีวิต มีความรู้ มีทักษะและทัศนคติที่เป็นค่านิยมที่ดี มีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ มีความเจริญเติบโตทางจิตวิญญาณ มีจิตสาธารณะและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม ความเป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลเมืองโลก เหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคน กระบวนการจัดการศึกษามีความสำคัญ ในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งกระบวนการจัดการศึกษาที่ดีจะช่วยหล่อหลอมให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์พร้อมด้วยความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการแก้ปัญหาสังคมและการพัฒนาประเทศ จึงควรมีการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนของประเทศ อันจะช่วยให้เกิดการพัฒนาจิตใจ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นไปในทางที่เหมาะสม ซึ่งจะก่อให้เกิดสันติสุขในสังคมได้อย่างแท้จริง (ทิตินา แคมมณี, 2557) ในแผนพัฒนาการศึกษาของชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560 – 2564 กำหนดเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาการศึกษาไว้ว่า คุณภาพการศึกษาของไทยจะต้องดีขึ้น คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคต และกำหนดยุทธศาสตร์โดยมุ่งให้ผู้เรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น สามารถท่องจำและนำสิ่งที่จำไปฝึกคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดในเชิงสร้างสรรค์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ที่กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ/ประเภทได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสามัคคีปรองดอง

จากการวิเคราะห์จุดอ่อน (Weaknes) ของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560 – 2564 พบว่า ผู้เรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในเกือบทุกวิชา โดยเฉพาะในวิชาหลัก คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ มี

คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 โรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมาก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กต่ำกว่าเกณฑ์ วิธีการวัดและประเมินผลทั้งหลักสูตร และผู้เรียน ยังไม่สามารถสะท้อนผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียนในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างเป็นรูปธรรม และ จากการสรุปคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ฉบับที่ 2) ปี 2557-2560, (2557: 52) พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (NT, O-NET) และผลการทดสอบระดับนานาชาติ (PISA) นั้น ผู้เรียนยังมีความใฝ่รู้และเรียนรู้และทักษะการคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่ามาตรฐาน ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (2549) ได้สรุปภาพรวมของประเทศ โดยใน ปีการศึกษา 2558 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (NT, O-NET) อยู่ในกลุ่มสีแดง คือกลุ่มต่ำ ในสามวิชา คือ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยคะแนนเฉลี่ยของจังหวัดอยู่ในอันดับ 63 – 77 ของประเทศ

คุณภาพคนไทยจะสูงขึ้นได้ต่อเมื่อกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน หรือนอกโรงเรียนมีคุณภาพ ทั้งครู ผู้บริหารต้องเชื่อว่าเยาวชนหรือคนไทยมีศักยภาพสามารถพัฒนาให้ดีขึ้น เก่ง และมีความสุขได้ และต้องช่วยกันค้นหาศักยภาพความสนใจของผู้เรียนให้พบ และพัฒนาให้เชื่อมโยงกับความสนใจและศักยภาพให้มากที่สุด การจะพัฒนาการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้นั้นต้องอาศัยงานวิชาการของโรงเรียนเป็นงานหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดศึกษา (รุ่งชัชฎาพร เวหะชาติ, 2551 : 1) และการจะพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพได้นั้นโรงเรียนต้องมีกลยุทธ์ที่ดีในการบริหารวิชาการ เพราะการนำกลยุทธ์ที่ดีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารการศึกษา จะช่วยให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและมีมาตรฐานตามที่กำหนดไว้ได้ ซึ่งการบริหารโดยใช้กลยุทธ์จะให้คำตอบผู้บริหารได้ว่า เราจะทำอะไร ทำเพื่อใคร เราต้องการบรรลุเป้าหมายอะไรบ้าง และจะบรรลุเป้าหมายได้อย่างไร (สมยศ นาวิการ, 2544 : 126) ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนซึ่งมีบทบาทหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตราที่ 39 ซึ่งมีอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป จึงมีบทบาทหน้าที่ดำเนินงานวิชาการโดยการศึกษา กลยุทธ์มาใช้บริหารงานวิชาการให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เพื่อหากกลยุทธ์ที่เหมาะสม เป็นประโยชน์ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพได้ เพราะหากผู้บริหารมีกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมแล้ว จะสามารถนำไปใช้วิเคราะห์ วางแผน กำหนดนโยบายจัดการศึกษาส่งเสริมงานวิชาการให้บรรลุจุดประสงค์ของการจัดการศึกษาได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

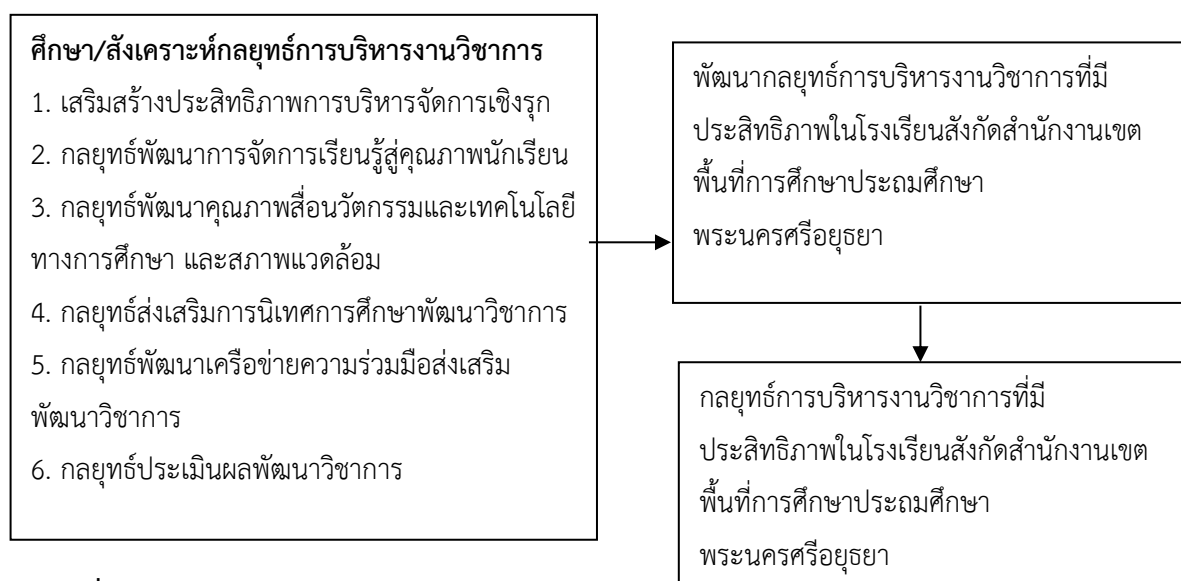
1. เพื่อศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อประเมินกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขอบเขตการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารงานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ ทั้งงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์ ดังนี้ 1) กลยุทธ์เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา 2) กลยุทธ์พัฒนากลยุทธ์การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สู่คุณภาพนักเรียน 3) กลยุทธ์พัฒนาคุณภาพสื่อวัตกรรมการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา และสภาพแวดล้อม 4) กลยุทธ์ส่งเสริมการนิเทศการศึกษาพัฒนาวิชาการ 5) กลยุทธ์การประสานความร่วมมือพัฒนาวิชาการ และ 6) กลยุทธ์การกำกับติดตามประเมินผลงานวิชาการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบที่ 1

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Method)

ระยะที่ 1 การศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 นี้ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำนวน 15 คน โดยมีคุณสมบัติดังนี้

- มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน ไม่น้อยกว่า 10 ปี
- เป็นผู้บริหารระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป
- ประสบความสำเร็จในการบริหารทางวิชาการ เช่น มีผลรวมการสอบโอเน็ต (O-NET) อยู่ในอันดับ 1-30 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สังกัด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง (Structured Interview) สอบถามกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ตามประเด็นการวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสาร

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. สร้างแบบสัมภาษณ์ตามหลักเกณฑ์การสร้าง
2. เสนอคณะกรรมการควบคุมคุณภาพเพื่อปรับปรุงแก้ไข
3. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อทำการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษาโดยใช้วิธีหาค่า Index of Item Objective Congruency (IOC) โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นตามเกณฑ์ของ สมนึก ภัททิยธนี, (2541 : 221)

คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไปไว้จัดทำเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำหนังสือขอสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย จากมหาวิทยาลัยปทุมธานี ถึงกลุ่มเป้าหมายจำนวน 15 ท่าน
2. สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 15 ท่าน
3. วิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปข้อมูลจากผลการสัมภาษณ์

ระยะที่ 2 การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำนวน 15 ท่าน ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 5 ท่าน 2) ศึกษานิเทศก์ จำนวน 5 ท่าน และ 3) ครูวิชาการโรงเรียน จำนวน 5 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกสรุปการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ร่างกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการจากระยะที่ 1
2. จัดพิมพ์แบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
3. เก็บรวบรวมข้อมูลสรุปประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิ

การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ออกหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย ตามข้อ 3 เพื่อกำหนดวันเวลาและสถานที่ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยกำหนดวันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2563 ณ ห้อง 121 มหาวิทยาลัยปทุมธานี
2. ดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ตามประเด็นการสนทนา
3. สรุปประเด็นการสนทนาของผู้ทรงคุณวุฒิโดยใช้แบบบันทึกสรุปประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ระยะที่ 3 การประเมินกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำนวน 20 คน ครูวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

1.1 สร้างแบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert และแบบปลายเปิดในส่วนท้ายของแบบประเมิน เพื่อถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของคำถามแต่ละข้อตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 102)

1.2 เสนอคณะกรรมการควบคุมดูแลนิพนธ์ เพื่อรับคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไข

1.3 เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมิน กับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้เกณฑ์พิจารณาของ (สมนึก ภัททิยธนี, 2541 : 221) พิจารณาค่าความสอดคล้อง

การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. จัดส่งแบบประเมินกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ให้กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน

2. เก็บรวบรวมเอกสารแบบประเมินกลับคืน

3. สรุปผลแบบประเมิน

4. สรุปกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่สมบูรณ์

ผลการวิจัย

ระยะที่ 1 ผลการศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ในขอบเขตวิจัยระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาได้ขอข่ายการบริหารงานวิชาการ จำนวน 12 ด้าน เมื่อนำข้อมูลที่ได้ไปสัมภาษณ์ผู้ร่วมพัฒนาทำให้ทราบกลยุทธ์ในการบริหารงานวิชาการ จำนวน 6 กลยุทธ์ ประกอบด้วย 1) กลยุทธ์เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา 2) กลยุทธ์พัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพนักเรียน 3) กลยุทธ์พัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาและสภาพแวดล้อม 4) การส่งเสริมการนิเทศการศึกษาพัฒนาวิชาการ (5) กลยุทธ์พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ และ 6) กลยุทธ์ประเมินผลพัฒนาวิชาการ

ระยะที่ 2 การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

สรุปความคิดเห็นจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับ กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม ดังนี้ 1) กลยุทธ์เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการ มีองค์ประกอบดังนี้ (1) พัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามนโยบาย และความต้องการของชุมชน (2) พัฒนาระบบบริหาร โครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานประกันคุณภาพภายใน (3) พัฒนาสารสนเทศ เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลเป็นปัจจุบัน มีความสมบูรณ์เรียกใช้ง่าย (4) พัฒนาการตรวจสอบ ประเมิน และทบทวนคุณภาพการศึกษา 2) กลยุทธ์พัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพนักเรียน มีองค์ประกอบดังนี้ (1) พัฒนาหลักสูตรครบถ้วนรายวิชา สอดคล้องสภาพปัญหาความต้องการของนักเรียน (2) ส่งเสริมการใช้หลักสูตร ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด และกระบวนการ (3) พัฒนาระบบสารสนเทศการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (4) ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (5) พัฒนาและส่งเสริมงานแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) กลยุทธ์การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีองค์ประกอบดังนี้ (1) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาให้มีคุณภาพ (2) ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ (3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ (4) ส่งเสริมการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยี (5) พัฒนาการติดตาม และประเมินผลใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา 4) กลยุทธ์ส่งเสริมการนิเทศการศึกษาพัฒนาวิชาการ มีองค์ประกอบ ดังนี้ (1) พัฒนาระบบและวิธีการนิเทศภายในสถานศึกษา (2) เสริมสร้างความเข้าใจในกระบวนการนิเทศ (3) นิเทศทั่วถึง ต่อเนื่องเป็นระบบ และกระบวนการ (4) ส่งเสริมการนำผลการนิเทศมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน 5) กลยุทธ์พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีองค์ประกอบ (1) ส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน (2) ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ (3) เสริมสร้างเครือข่ายพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ และให้บริการด้านวิชาการ (4) ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกับชุมชน องค์กรต่าง ๆ อย่างคุ้มค่า และ 6) กลยุทธ์ประเมินผลพัฒนาวิชาการ มีองค์ประกอบดังนี้ (1) พัฒนามาตรฐานการประเมิน (2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมิน ลดภาระการประเมินที่ยุงยาก (3) พัฒนาระบบสารสนเทศการประเมินงานวิชาการ (4) พัฒนาระบบการประเมินผล การตรวจสอบ และการรายงานผล

ระยะที่ 3 ผลการประเมินกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

จากตารางที่ 1 พบว่า กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, $S.D. = 0.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลยุทธ์พบว่า กลยุทธ์การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการ

ศึกษาและสภาพแวดล้อม มีความเหมาะสมสูงสุด ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.24) รองลงมาคือ กลยุทธ์พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือส่งเสริมพัฒนาวิชาการ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.29) กลยุทธ์พัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพนักเรียน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.42) กลยุทธ์เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.31) และ กลยุทธ์ส่งเสริมการนิเทศการศึกษาพัฒนาวิชาการการศึกษา ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.32) เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ ที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยรวม

กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ	ความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. กลยุทธ์เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา	4.21	0.31	มาก
2. กลยุทธ์พัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพนักเรียน	4.26	0.42	มาก
3. กลยุทธ์พัฒนาคุณภาพสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และสภาพแวดล้อม	4.47	0.24	มาก
4. กลยุทธ์ส่งเสริมการนิเทศการศึกษาพัฒนาวิชาการ	4.20	0.32	มาก
5. กลยุทธ์พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือส่งเสริมพัฒนาวิชาการ	4.43	0.29	มาก
6. กลยุทธ์ประเมินผลพัฒนาวิชาการ	4.21	0.44	มาก
รวมเฉลี่ย	4.34	0.13	มาก

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยระยะที่ 1 ผลการศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า จากการศึกษา การวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิด ผลการวิจัยวิจัย และสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ได้กลยุทธ์ 6 กลยุทธ์ ดังนี้ 1) กลยุทธ์เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา 2) กลยุทธ์พัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพนักเรียน 3) กลยุทธ์การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาและสภาพแวดล้อม 4) กลยุทธ์ส่งเสริมการนิเทศการศึกษาพัฒนาวิชาการ 5) กลยุทธ์พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ และ 6) กลยุทธ์ประเมินผลพัฒนาวิชาการ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า กลยุทธ์จำนวน 6 กลยุทธ์ที่ได้มานั้น ผ่านการสังเคราะห์เนื้อหาจากนโยบายการจัดการศึกษา นักวิชาการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เมื่อนำมาสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ ทำให้ทราบกลยุทธ์ และแนวทางการดำเนินงานวิชาการและเมื่อนำมาสังเคราะห์ให้ได้กลยุทธ์ที่

โรงเรียนสามารถนำไปใช้พัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพได้ สอดคล้องกับ ปาริฉัตร โชติจันทร์, (2560) วิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีสภาพการบริหารงานวิชาการมากที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือด้านการพัฒนาสูตรสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีสภาพการบริหารงานวิชาการน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และสภาพแวดล้อม สอดคล้องกับ สุณีย์ ชัยสุขสังข์ (2557) ศึกษากลยุทธ์การบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนใน โรงเรียนเอกชนทางเลือก ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของ นักเรียนในโรงเรียนเอกชนทางเลือก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาทางวิชาชีพ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การประเมินผล สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่ง ศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนทางเลือก ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาทางวิชาชีพ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การประเมินผล จุดแข็งของการบริหารวิชาการเพื่อ เสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนทางเลือก ได้แก่ การพัฒนาทาง วิชาชีพ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ หลักสูตรและการเรียนการสอน และมาตรฐานการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุพา อัดโดดดร (2554) ได้วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ 1) การวิจัยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 2) วัดผลประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืน 3) ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และ 4) เปลี่ยนกระบวนทัศน์หลักสูตรเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2. ผลการวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า จากร่างกลยุทธ์แล้วได้นำให้กลุ่มเป้าหมาย แสดงความคิดเห็นต่อกลยุทธ์โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา สรุปผลได้ดังนี้ กลยุทธ์เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงรุก มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) พัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามนโยบาย และความต้องการของชุมชน 2) พัฒนาระบบบริหาร โครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานประกันคุณภาพภายใน 3) พัฒนาสารสนเทศ เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลเป็นปัจจุบัน มีความสมบูรณ์เรียกใช้ง่าย 4) พัฒนาการตรวจสอบ ประเมิน และทบทวนคุณภาพการศึกษา กลยุทธ์พิชิตผลการสอบระดับชาติ มีองค์ประกอบดังนี้ 1) พัฒนาหลักสูตรครบถ้วนรายวิชา สอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการของ

นักเรียน 2) ส่งเสริมการใช้หลักสูตร ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด และการวิเคราะห์แนวข้อสอบระดับชาติ

3) พัฒนาระบบสารสนเทศการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) ส่งเสริมการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) พัฒนาและส่งเสริมงานแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลยุทธ์การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาและสภาพแวดล้อม มีองค์ประกอบดังนี้ 1) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาให้มีคุณภาพ 2) ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ 4) ส่งเสริมการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยี 5) พัฒนาการติดตาม และประเมินผลใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา กลยุทธ์ส่งเสริมการนิเทศการศึกษาพัฒนาวิชาการ มีองค์ประกอบดังนี้ 1) พัฒนาระบบและวิธีการนิเทศภายในสถานศึกษา 2) เสริมสร้างความเข้าใจในกระบวนการนิเทศ 3) นิเทศทั่วถึงต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ 4) ส่งเสริมการนำผลการนิเทศมาใช้ในการเรียนการสอน กลยุทธ์พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือส่งเสริมพัฒนาวิชาการ มีองค์ประกอบดังนี้ 1) พัฒนามาตรฐานการประเมิน 2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมิน ลดภาระการประเมินที่ยุงยาก 3) พัฒนาระบบสารสนเทศการประเมินงานวิชาการ 4) พัฒนากระบวนการประเมินผล การตรวจสอบ และการรายงานผล และกลยุทธ์ประเมินผลพัฒนาวิชาการ มีองค์ประกอบดังนี้ 1) พัฒนามาตรฐานการประเมิน 2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมิน ลดภาระการประเมินที่ยุงยาก 3) พัฒนาระบบสารสนเทศการประเมินงานวิชาการ 4) พัฒนากระบวนการประเมินผล การตรวจสอบ และการรายงานผล ทั้งนี้เป็นเพราะว่า กลยุทธ์การบริหารวิชาการเป็นกลยุทธ์ที่ผ่านการคัดกรองตามกระบวนการ ผ่านการพิจารณาจากกลุ่มเป้าหมายที่มีความรู้ความสามารถทางด้านงานวิชาการ ซึ่งแสดงความคิดเห็น คัดค้าน และเสนอแนะจนได้กลยุทธ์ที่มีความสอดคล้องนโยบายการจัดการศึกษา สอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการในโรงเรียน ซึ่งสามารถนำไปใช้พัฒนางานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สุนีย์ ชัยสุขสังข์ (2557) ศึกษากลยุทธ์การบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารวิชาการ เพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนทางเลือกที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก 1) ปฏิรูปการประเมินผลเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 2) ยกระดับการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 3) สร้างความเป็นเลิศด้าน การพัฒนาทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาครูให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 4) ปรับกระบวนการทัศน์ด้านการกำหนดมาตรฐาน การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 5) ปรับกระบวนการทัศน์ด้านการจัดหลักสูตรและการเรียน การสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับผ่องพรรณ ปิ่นตาแสน (2558) ได้วิจัยกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนสังกัดเทศบาล กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 15 ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนสังกัดเทศบาล กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 15 ประกอบด้วย กลยุทธ์ พัฒนาระบบการบริหารวิชาการ เพื่อรองรับ

ประชาคมอาเซียน พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน กลยุทธ์รอง ส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ พัฒนาครูให้มีศักยภาพและความสามารถ พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลเมืองอาเซียน พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน ส่งเสริมการเรียนรู้ตามความถนัดและศักยภาพผู้เรียน เสริมสร้าง ความเข้าใจและการเตรียมความพร้อมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ส่งเสริมการบริหารจัดการ โดยใช้เครือข่ายการมีส่วนร่วม ส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และผลการตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการสอดคล้องกับ ยุพา อัตโตดดร (2554) วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน ผลการวิจัยพบว่า มีกลยุทธ์ ดังนี้ 1) กลยุทธ์พลิกโฉมการวิจัยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มี 3 กลยุทธ์รอง ได้แก่ กลยุทธ์ระดมทุนสนับสนุนวิจัยของครูและนักเรียนเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน กลยุทธ์จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การวิจัยของครูและนักเรียน กลยุทธ์เสริมสร้างเครือข่ายความเข้มแข็งของการวิจัยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 2) กลยุทธ์วัดผลประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืน มี 2 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์วิจัยและพัฒนาการวัดผลประเมินผลด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน กลยุทธ์วัดผลประเมินผลงานโดยใช้ตัวชี้วัดผลงานด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน 3) กลยุทธ์ปรับการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มี 3 กลยุทธ์รอง ได้แก่ กลยุทธ์ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอนเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการพัฒนาที่ยั่งยืนของผู้เรียน กลยุทธ์วิเคราะห์เจาะลึกข้อมูลสารสนเทศที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และกลยุทธ์แสวงหาความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมในการพัฒนาพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 4) กลยุทธ์เปลี่ยนกระบวนการหลักสูตรเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มี 3 กลยุทธ์รอง ได้แก่ กลยุทธ์วิจัยและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน กลยุทธ์พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง กลยุทธ์กระชับความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายโรงเรียนและชุมชนในการระดมทรัพยากรเพื่อปรับปรุงหลักสูตร

3. ระยะที่ 3 ประเมินกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา การประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า กลยุทธ์เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงรุก มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นมาจากการขอข่ายการบริหารงานวิชาการสังเคราะห์มาจาก นโยบายการจัดการศึกษา แนวคิดการบริหารงานวิชาการของนักวิชาการ ทำให้ได้ขอย่างงานการบริหารงานวิชาการที่สอดคล้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน และได้้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากผู้บริหารงานวิชาการในโรงเรียน มาสังเคราะห์พัฒนาเป็นกลยุทธ์ เมื่อนำกลยุทธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการพิจารณาชี้แนะจึงมีการปรับให้เหมาะสมแล้วนำไปให้ผู้ร่วมพัฒนาประเมินยืนยันความเหมาะสม ของ

กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงพัฒนาได้กลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมกับสภาพการปฏิบัติงานในปัจจุบัน ซึ่งเป็นกลยุทธ์ช่วยพัฒนาคุณภาพแหล่งเรียนรู้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามีความเหมาะสมสูงสุด ประสานความร่วมมือส่งเสริมความเข้มแข็งพัฒนาวิชาการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพนักเรียน ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา และสามารถส่งเสริมการนิเทศการศึกษาพัฒนาวิชาการ กลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นนี้จึงมีประโยชน์ต่องานวิชาการ สอดคล้องกับ ผ่องพรรณ ปันตาแสน, (2558 : 77-78) ได้วิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดเทศบาล กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 15 ผลการวิจัยพบว่า ผลการตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของโรงเรียน สังกัดเทศบาล กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 15 มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสอดคล้องกับ สุธรรม ธรรมพัฒนานนท์, (2560) ได้วิจัย กลยุทธ์ การบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรนำกลยุทธ์พัฒนาคุณภาพสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาไปใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนให้สอดคล้องกับระบบอินเทอร์เน็ตของหน่วยงานต้นสังกัด และสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอน พัฒนาครูและนักเรียนให้รู้จักใช้สื่อเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในโรงเรียน โดยให้ครูและนักเรียนเข้าถึงและเรียนรู้จากสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่โรงเรียนมีอยู่

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรนำกลยุทธ์พัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพนักเรียนไปใช้พัฒนา งานวิชาการของโรงเรียน เพื่อยกระดับผลการทดสอบในระดับชาติ โดยส่งเสริมให้ครูจัดการเรียน การสอน ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด และกระบวนการ ที่ระบุไว้ในหลักสูตร ครูควรศึกษาวิเคราะห์ ผลการ สอบโอเน็ต (O-NET) ของปีที่ผ่านมาเพื่อนำมาเป็นแนวทางในปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับนโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยกลยุทธ์การประเมินผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

2.2 ควรวิจัยกลยุทธ์การนิเทศการศึกษาที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

บรรณานุกรม

- ทิตินา แคมมณี. (2557). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น,
- ปาริฉัตร โชติจันทร์. (2560). **กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2**. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ผ่องพรรณ ปันตาแสน. (2558). **กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนสังกัดเทศบาล กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 15**. ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ยุพา อัดโดดดร. (2554). **กลยุทธ์การบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน**. สาขาบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2551). **การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา : นำศิลป์โฆษณา.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2541). **การวัดผลการศึกษา**. กาลสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- สมยศ นาวิการ. (2544). **ทฤษฎีองค์การ**. กรุงเทพมหานคร : อมรการพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา (2563). **แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2561-2564**. พระนครศรีอยุธยา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ.2550 – 2554**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สูตรไพศาล.
- สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2560). **กลยุทธ์การบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก**. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุนีย์ ชัยสุขสังข์. (2557). **กลยุทธ์การบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนทางเลือก**. ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.